

Etapa națională a olimpiadelor școlare - 2022

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a IX-a

- **A munkaidő három óra.**
- **Mindkét tétel kötelező.**
- **Hivatalból 10 pont jár, amelyet az első tételhez adják hozzá.**
- **A tételeket külön vizsgalapokra kell kidolgozni. .**

I. Tétel**(40 pont)**

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szövegeket::

A. „A <lázadások> következtében, amelyek folyamán a plebejusok kivonultak a Hét Dombról, az Aventin vagy Szent Hegyre, valószínűleg Kr.e. az V. század elején, elkezdődtek megjelenni bizonyos kompromisszumok. A patrícus köztársaság arra lett kötelezve, hogy elismerje a tanácsok vagy a plebejusok sajátos gyűlései valamilyen szintű törvényességét, ezek által javasolt törvényhozói eljárásokat, [...] a vezetőket, akiket megválasztottak a plebejusok vagyis a <tribunok> vagy <aedilisek>[...] De a rögtön azt követő időszakban a politikai nehézségek sokkal könnyebben megoldottak. Kr. e. a IV. század folyamán, a plebejusok hozzáférései a magisztrátusi címekhez, majd a papi testületekhez, fokozatosan történt. Inkább a gazdag plebejusok értek ezekhez. [...] A két <rend> gazdagjai, akik ettől a pillanattól kezdve egyesültek a római <nemességben>, intézkedéseket hoztak a kiváltságos helyzetük elleni lehetséges támadások ellen; a népgyűlések választási rendszere a gazdagok és a szegények egyenlőtlen elosztásán fog alapulni a következő egységekben, törzsek vagy centúriák és ezen egyenlőtlenségeket főleg ezek a konzervatív elemek többsége biztosította.”

(Larousse, *Világtörténet*)

B. „Pompeji egyedül maradt Róma mellett és rövid időn belül a hely ura lett. A külső nehézségek és a fővárosban levő bizonytalanság, annyira nagyok voltak, hogy a megrettent Szenátus és a nép nem átalottak újból felhasználni saját céljaikra az intézményeket. Kr.e. 52-ben ő, az egyedüli konzul, ugyanakkor meghosszabította prokonzulátusát Hispániában. De a Caesarral való felszínalatti konfliktus, amelyet megnehezített Crassus halála, Kr.e. az 50-es években kirobbant. Pompeius politikai húzásainak nem sikerült kijátszani a gallok híres legyőzőjét. Katonai és pénzügyi hatalmának köszönhetően, Caesar végleg átlépte a törvényesség határát, amikor átkelt a Rubiconon. Ez egy nagyon erőszakos polgárháború kezdetét jelentette, amelynek folyamán Rómát magára hagyták Pompeius és a Szenátus lázadóinak, és a Hispániában, Illiriában, Görögországban, Keleten és Afrikában levő légiók egymás ellen kezdtek harcolni.”

(Larousse, *Világtörténet*)

C. „Az államfő eltűnése, a helyzetet zavarosabbá tette mint soha. Az ő szellemi örököse, Antonius, megerősíti Caesar tetteit, de az elhunyt diktátor végrendelete, kinevezi fogadott fiaként [...] unokaöccsét, Octavianust, akinek az ügyéhez társul Cicero is, és őt követték a szenátorok, akik előtt a fiatal imperator fegyveresen mert megjelenni. Támogatva az isteni Atya hívei által, Kr.e. 43-tól kezdve Octavianus törvénytelen módon megszerezte a konzuli címet, anélkül, hogy megmászta volna, az ehhez szükséges ranglétrát. Ugyanabban az évben megkötötte a második triumvirátust Antoniuszal és Caesar hívével, Lepidusszal, amely abban különbözött az elsőtől, hogy ezt már támogatta a nép akarata.”

(Larousse, *Világtörténet*)

A források alapján, válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Említsétek meg, a **C** forrásból, Octavianus két politikai tettét. **4 pont**
2. Említsétek meg, a **B** forrásból, polgárháború két okát. **4 pont**
3. Írjon az **A** forrásból két olyan információt, amelyek között ok-okozati összefüggés van, kiemelve mindkét információ szerepét. (ok, illetve okozat). **7 pont**
4. Mutassatok be a **B** és a **C** forrásokban lévő történelmi tettek egy következményét, a római állam fejlődésével kapcsolatosan Kr.u. az I.évszázadban. **5 pont**
5. Mutassatok be két történelmi eseményt a III. század második feléből, amelyek a római államban zajlottak. **10 pont**

6. Mutassatok be egy hasonlóságot és egy különbséget az ókori sumerok és görögök között. **10 pont**

II. Tétel**(50 pont)**

Dolgozzatok ki egy körülbelül három-négy oldalas szintézist a **középkori európai civilizációról**, figyelembe véve a következő szempontokat:

- mutassatok be két hasonlóságot és egy különbséget a germán és az újlatin népek kialakulásának folyamatában;
- pontosítsatok a hűbéri hierarchia egy jellemzőjét és mutassatok be ennek egy-egy, a Német-római Birodalomra, illetve a középkori román térség államaira vonatkozó következményét;
- említsetek meg négy olyan szempontot, amely a Bizánci Birodalomra vonatkozik a VII.-XIII. századok között;
- magyarázzátok meg egy politikai személyiség szerepét a XI.-XIV. századokban lezajló franciaországi eseményekben.

Megjegyzés! Pontozzák a megfelelő **történelmi nyelvezet** használatát, az szintézis **felépítését**, az **ok-okozati összefüggések** kiemelését, az események **kronológiai/logikai sorrendjének** és a **terjedelmi** követelmények betartását is!